

تعريف ارگونومی:

ارگونومی علمی است که رابطه متقابل انسان، محیط، ماشین، ابزار کار و فرآورده ها را بررسی میکند.

واژه های معادل:

ارگونومی (Ergonomics)
فاکتورهای انسانی (Human factors)

مهندسی فاکتورهای انسانی

(Human factors engineering)

- بهینه کردن رابطه متقابل بین اجزای سیستم انسان، ماشین و محیط با توجه به قابلیتها و توانائی های جسمی و روحی انسانها میباشد که به بهبود عملکرد انسان منتهی خواهد شد.

تاریخچه علم ارگونومی:

- تفکر و پیدایش اولیه: انقلاب صنعتی
- ۱۹۴۵ - ۱۹۶۰: تولد یک حرفه
- در پایان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵) نیروی هوایی و دریایی آمریکا اقدام به تاسیس آزمایشگاههای روانشناسی مهندسی کردند.
- در سال ۱۹۴۹ جمعی از متخصصین شامل روانشناسان، مهندسان طراح، مهندسان مطالعه کار، فیزیولوژیست ها، مهندسان بهداشت صنعتی و ... در کشور انگلستان انجمن تحقیقات ارگونومی را تشکیل دادند.
- در سال ۱۹۵۷ انجمن عوامل انسانی در آمریکا تشکیل شد.
- در سال ۱۹۵۹ موسسه بین المللی ارگونومی تشکیل شد.

تاریخچه علم ارگونومی (ادامه):

• ۱۹۶۰ - ۱۹۸۰: دوران رشد سریع

- اعضای انجمن عوامل انسانی در آمریکا
- در سال ۱۹۶۰: ۵۰۰ نفر
- در سال ۱۹۸۰: ۳۰۰۰ نفر

• ۱۹۸۰ - ۱۹۹۰: ورود کامپیوتر به عرصه صنعت و تجارت، فجایع و دادخواهی ها

- تعداد اعضای انجمن در سال ۱۹۹۰: ۵۰۰۰ نفر
- نشت گاز متیل ایزوسیانات در کارخانه تولید سوموم در بوپال هند در سال ۱۹۸۴ (۴۰۰۰ نفر کشته ۲۰۰۰۰ نفر مصدوم)
- انفجار نیروگاه هسته ای چرنوبیل شوروی در سال ۱۹۸۶ (۳۰۰ نفر کشته، آسودگی میلیونها هکتار زمین، در معرض تشعشع قرار گرفتن بسیاری انسان).
- انفجار یک کارخانه تولید مواد پلاستیکی در تگزاس (۲۳ کشته و ۱۰۰ نفر مجروح)

تاریخچه علم ارگونومی (ادامه):

• ۱۹۹۰ و پس از آن:

- ساخت ایستگاه فضایی دائمی، کامپیوتر و کاربرد گسترده آن، فرمولبندی مقررات ارگونومی، طراحی وسایل جدید پزشکی و وسایل مورد استفاده سالماندان و

دوره کارشناسی ارشد عوامل انسانی:

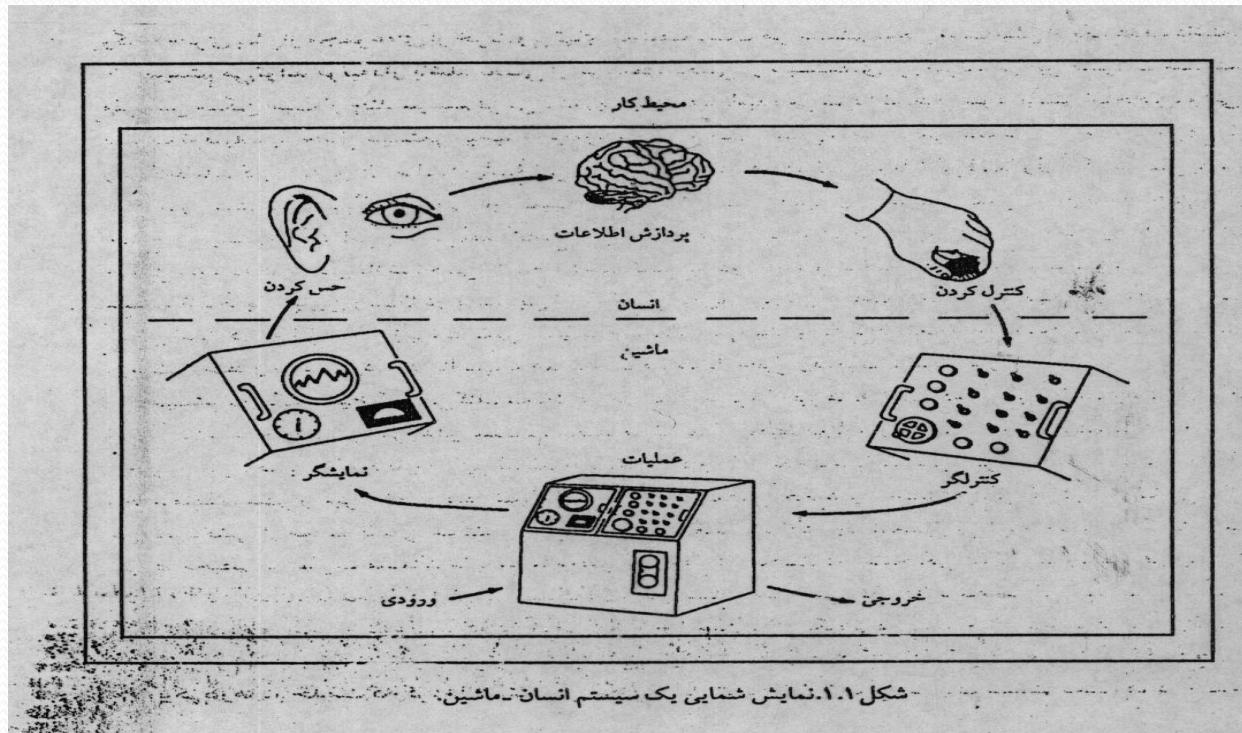
- برنامه های درسی: ۴۶٪ مهندسی، ۴۲٪ روانشناسی، ۶٪ سایر دروس
- ۵۵٪ فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد پیشینه تحصیلی مهندسی
- ۴۲٪ فارغ التحصیلان دکتری پیشینه تحصیلی مهندسی

درصد مخصوصان عوامل انسانی در حوزه های کاری مختلف

حوزه اصلی کار	درصد پاسخگویان
کامپیوتر	۲۲
صناعی هوا - فضایی	۲۲
فرآیندهای صنعتی	۱۷
بهداشت و ایمنی	۹
ارتباطات	۸
حمل و نقل	۵
غیره	۱۷

سیستم چیست؟

- نهادی است که برای نیل به هدفی خاص بوجود می‌آید و اجزای آن در تعامل با یکدیگرند مانند سیستم انسان - ماشین

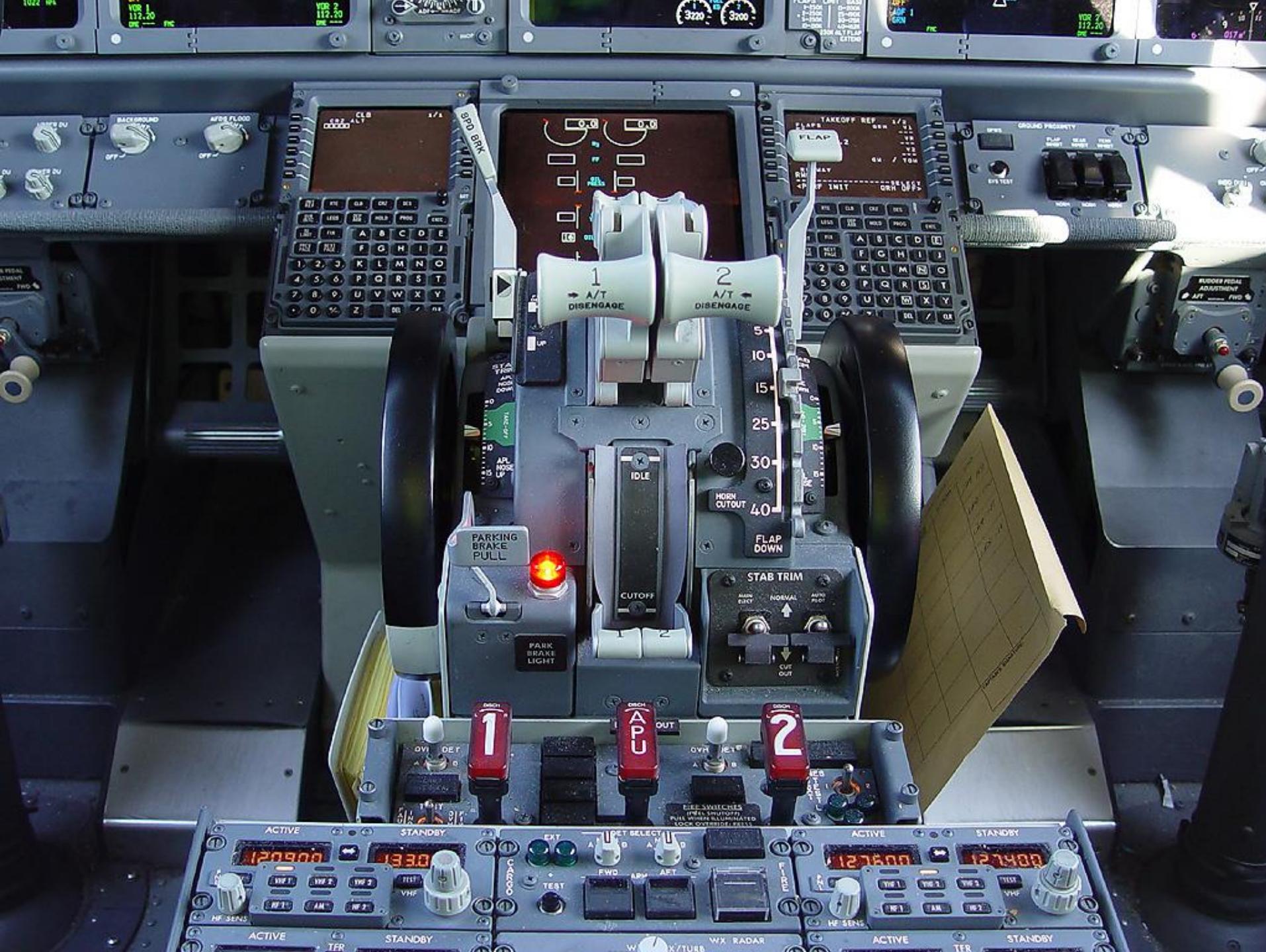

COSC346 User Interfaces Control Rooms

FUEL FLOW
RESET

RATE

USED

VREF

OFF

AX

RTO

ANTISKID

MFD

[INOP] [INOP]

ANTI SKID
INOP

LEFT FLAPS TRANS

RIGHT FLAPS
EXT

GEAR

GEAR

LEFT GEAR

RIGHT GEAR

CRZ TAT -17c

87.6 87.6

N₁

634 631

EGT

92.8 92.9

N₂

1.33 1.33

FF/FU
KG X 1000

CTR 20

3510 3500

FUEL KG

100 100

OIL P

200 200

OIL T

81 OIL Q X 84

VIB

2 3 4 5

A B

HYD P

69 HYD Q X 87

UP

LANDING GEAR

OFF

DN

LANDING GEAR
LIMIT (IAS)

OPERATING EXTEND 270K-82M

RETRACT 235K 320K-82M

EXTENDED 320K-82M

FLAPS LIMIT (IAS)

1-250K 15-200K

+ 2-250K 25-190K

5-250K 30-175K

10-20K 40-162K

230K ALT FLAP EXTEND

227NM
'67

HDG 230

DD

ANALOG

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

GMHE

ABABA

160

GMTT

LEUR

LEZL

ARPT

LEGR

LENG

Human Error Example

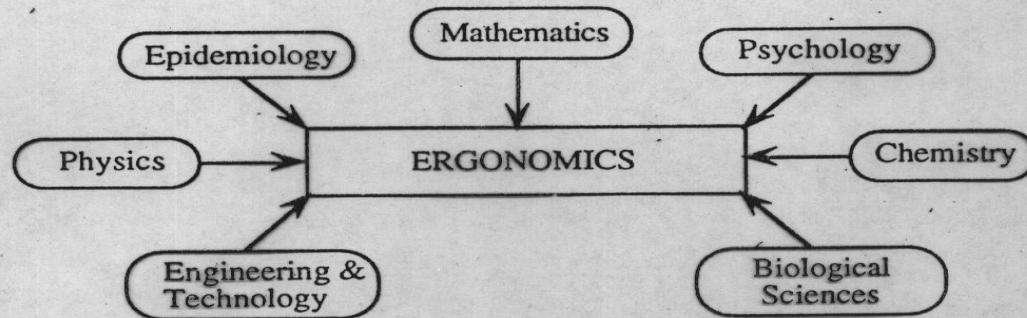
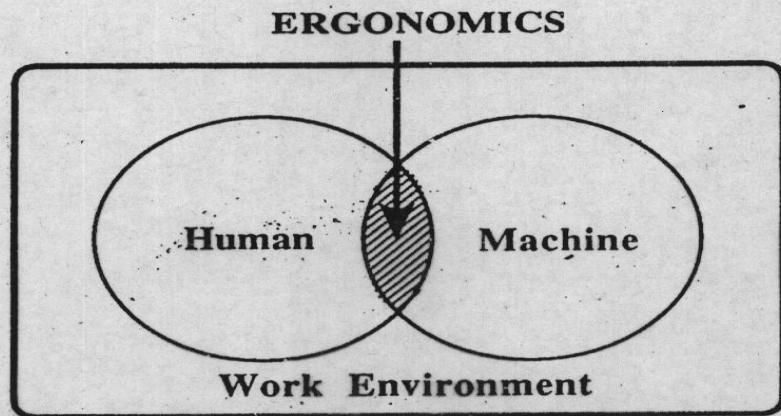
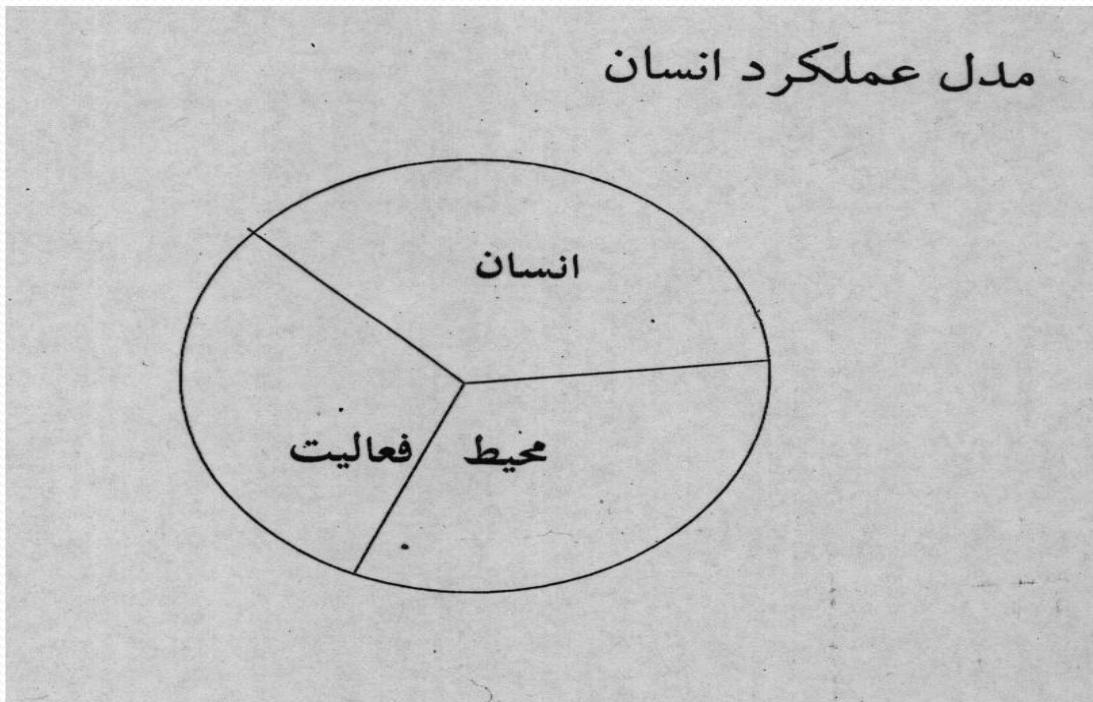

Fig: 1.1 The major disciplines contributing to ergonomics.

عملکرد انسان چیست؟

- نتیجه مجموعه‌ای از اعمال انسان است که برای رسیدن به هدفی بر پایه یک استاندارد خاص انجام می‌شود.

استانداردهای عملکرد :

- دقت

- سرعت کاربر

- دوره ایجاد مهارت

- رضایت کاربر

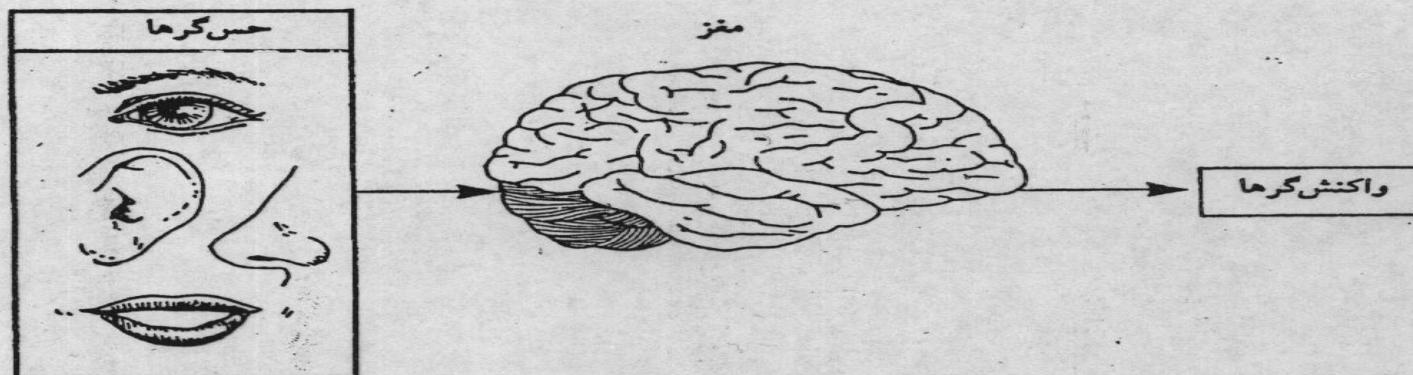
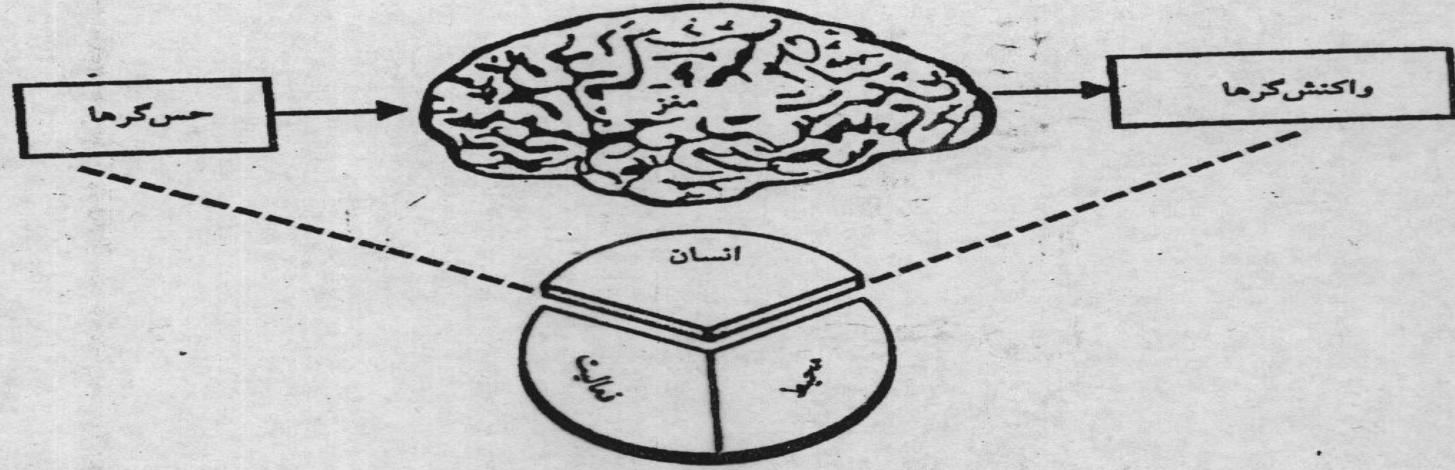
- بهبود عملکرد انسان:

- آزمون و گزینش

- آموزش

- انگیزش

- طراحی انسان گرا

شکل ۴-۱ مدل ساده شده پردازش اطلاعات در انسان با تائید بر حسگرها

زمانهای واکنش

زمان واکنش (میلی ثانیه)

۳۸ - ۱

۱۰۰ - ۲

۳۰۰ - ۷۰

۲ - ۱۰

۷۰ - ۳۰

۸۲۸ - ۱۱۳

• تاخیرات

دریافت حسی

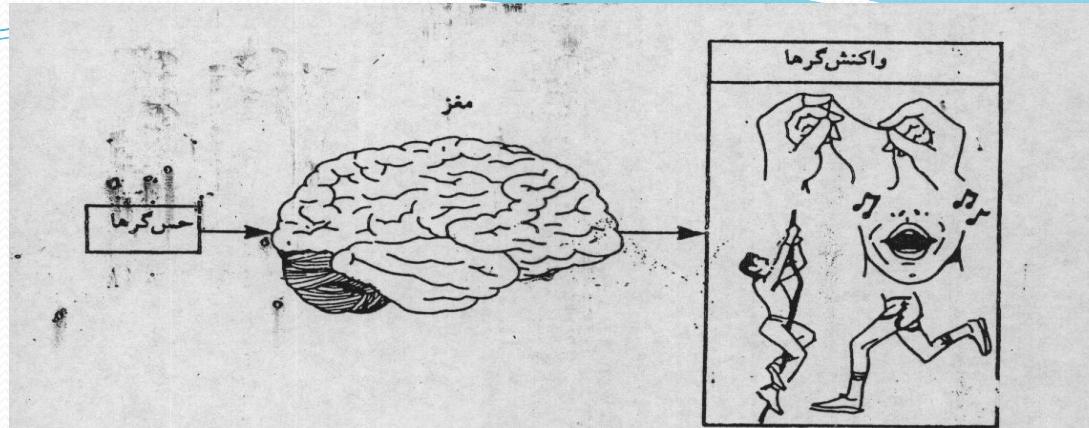
انتقال به مغز از طریق اعصاب

تاخیرات پردازش ذهنی

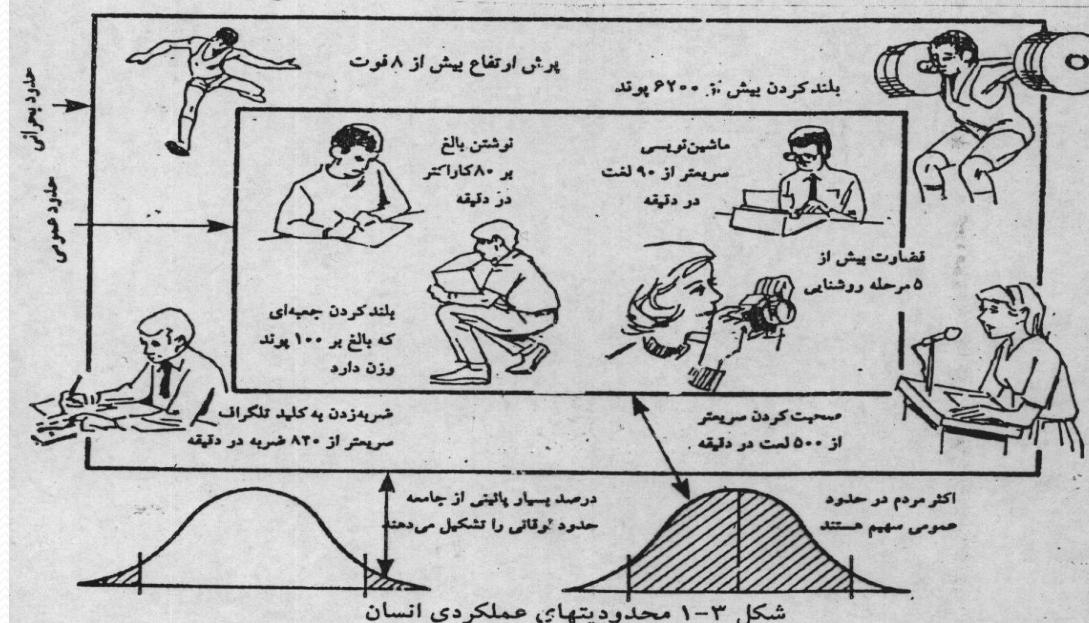
انتقال به ماهیچه ها از طریق اعصاب

زمان عکس العمل و فعالیت ماهیچه ها

جمع کل

شکل ۱-۵ مدل ساده پردازش اطلاعات در انسان با تکید بر عکس العمل

ارتفاع آرنج در حالت ایستاده

Standing elbow height

- اندازه‌گیری: فاصله‌ی بین برجستگی استخوانی زیر آرنج تا کف.
- کاربرد: سطح مرجع اصلی برای تعیین ارتفاع سطح کار برای اپرتور ایستاده.
- اصلاحات لازم: کفش (۲۵ میلیمتر برای مردان، ۴۵ میلیمتر برای زنان).

ارتفاع رکبی Poplital height

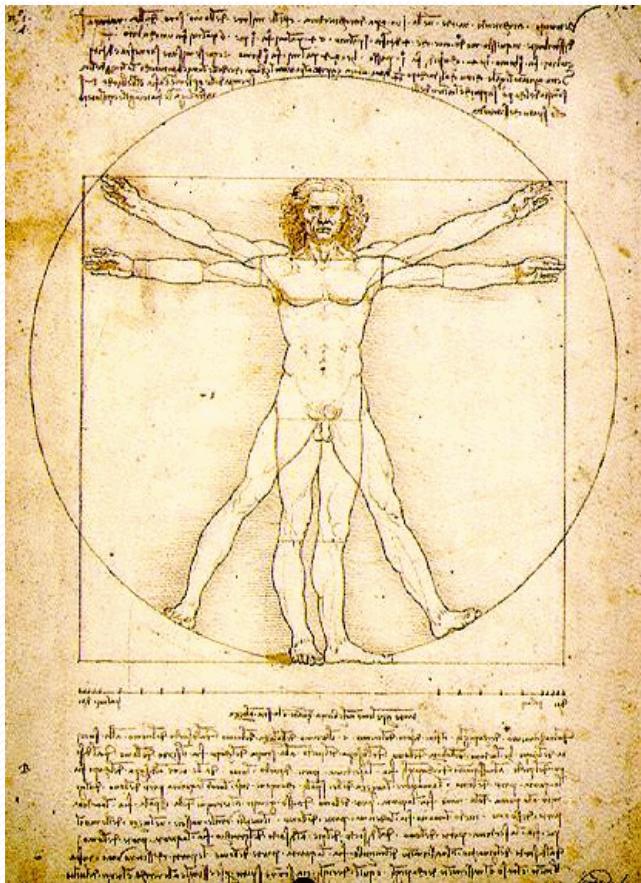
- اندازه‌گیری: فاصله‌ی بین عقب زانو تا کف.
- کاربرد: برای تعیین حد اکثر ارتفاع صندلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- اصلاحات لازم: کفش ۲۵ میلیمتر برای مردان، ۴۵ میلیمتر برای زنان.

ارگونومی کارهای اداری

ایجاد تعادل برای بهبود شرایط کار

چرا ارگونومی؟

فواید ارگونومی:

- بهره وری
- کیفیت تولید و ارائهٔ خدمات
- ایمنی
- سلامتی و بهداشت
- قابلیت اعتماد
- رضایتمندی از کار
- ارتقاء شخصی

عوامل خطر اختلالات اسکلتی - عضلانی

- وضعیت های بدنی نامناسب هنگام انجام کار
- کار استاتیک
- اعمال نیروی زیاد
- تکرار عمل
- مدت زمان انجام کار
- استرس های تماسی
- ارتعاش
- سرما

تكرار عمل

وضعیت های بدنی نامناسب هنگام انجام کار

NIOSH Workshop

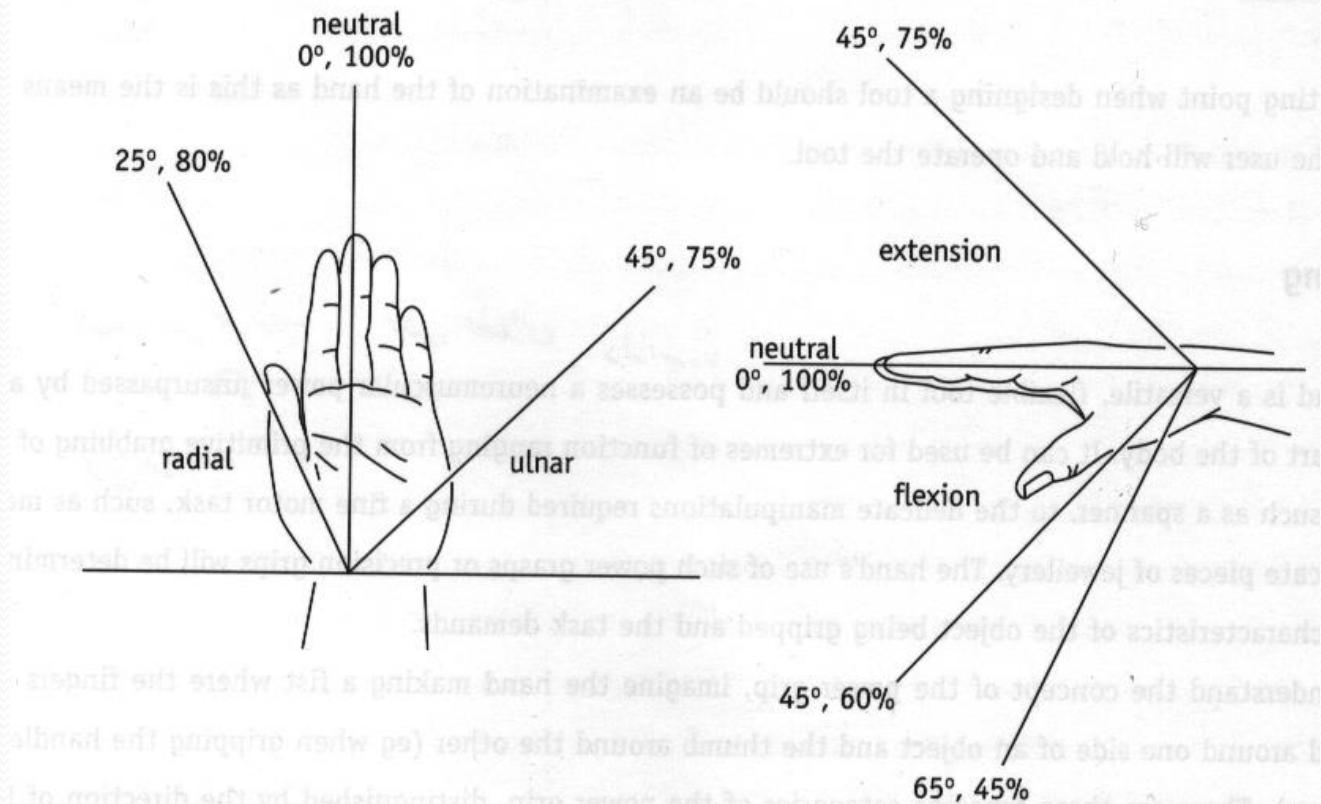

Start of Lift

End of Lift

تغییر در نیروی چنگش بدنبال انحراف محض دست

کار استاتیک

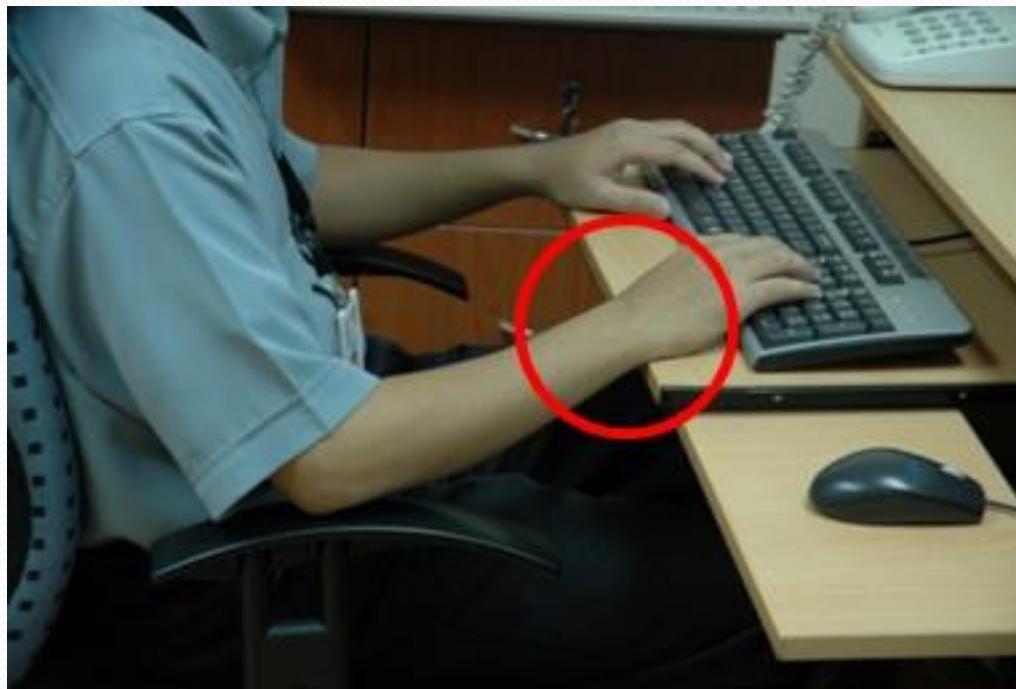
کار استاتیک

- در کار استاتیک اگر نیروی وارد ۶۰٪ نیروی مکزیمم قابل تحمل ماهیچه باشد جریان خون تقریباً متوقف می شود.
- اگر نیروی وارد ۱۵٪ نیروی مکزیمم قابل تحمل ماهیچه باشد شخص میتواند به کار خودش ادامه دهد.

اعمال نیروی زیاد

استرس های تماسی

خطر ابتلاء با عوامل زیر افزایش می یابد

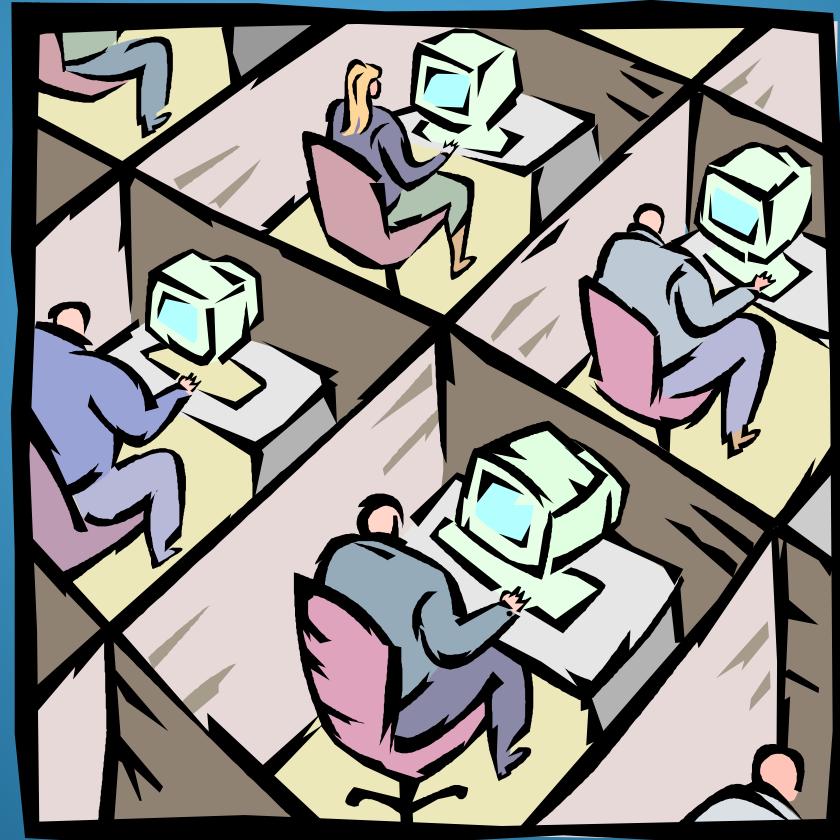
- دوره تماس
- فرکانس تماس
- شدت تماس
- ترکیب عوامل خطر

کنترل های ارگونومیکی

انواع روش های کنترل ارگونومیکی

- مهندسی
- اداری و مدیریتی
- وسائل حفاظت فردی

ارگونومی ایستگاه کار با کامپیوتر

مشکلات رایج در کار با کامپیوتر

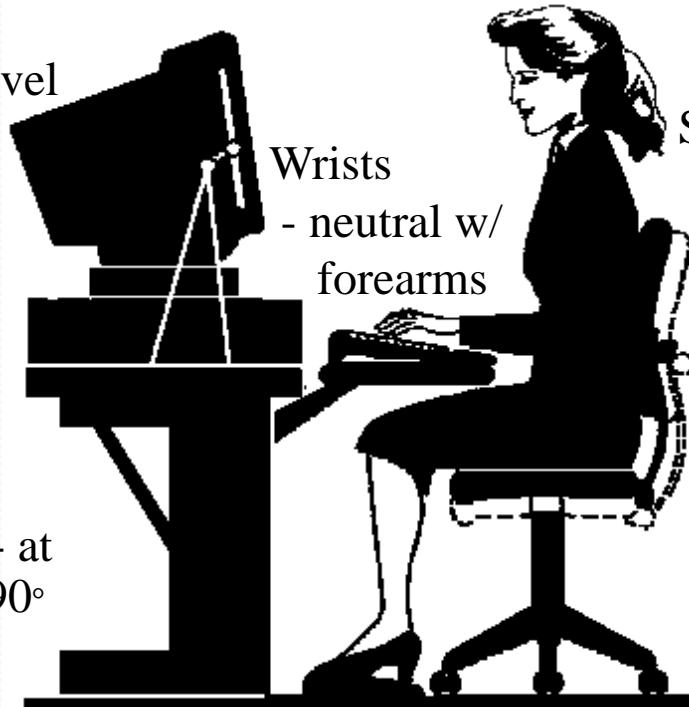
- ناراحتی های بینایی:
 - سردرد
 - خستگی، خشکی، سوزش و خارش چشم
- اختلالات اسکلتی-عضلانی:
 - گردن و شانه
 - ناراحتی کمر
 - دست و مچ دست
- تشعشع (فرکانس های الکترومغناطیسی)

Good Seated Posture for VDT Use

Screen position

- top at or below eye level
- 18" - 30" from eyes

Legs - at least 90°

Feet - properly supported on floor or footrest

Head/Neck - vertical and forward facing

Shoulder - relaxed position

Elbows - close to body

Back - good lumbar support; keep upright

adjust chair height
(adjust back height also,
if separate adjustment
is available)

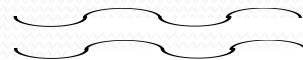
ارگونومی در اداره

عوامل خطر محیطی در کارهای اداری

درخشندگی و خیره‌گی

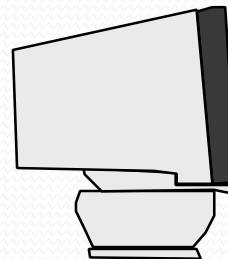
درجة حرارة

کیفیت هوا

سرو صدا

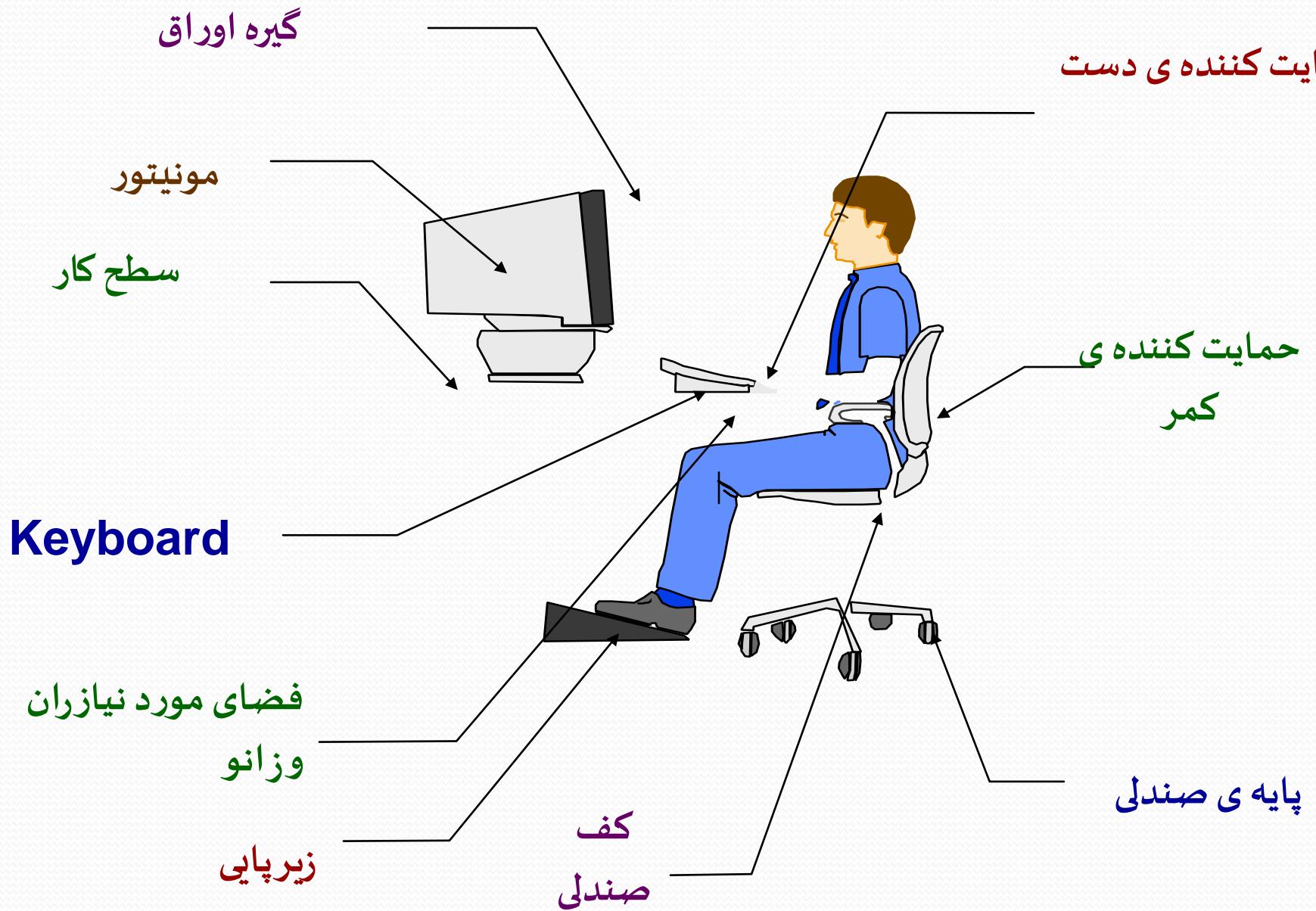
رطوبت

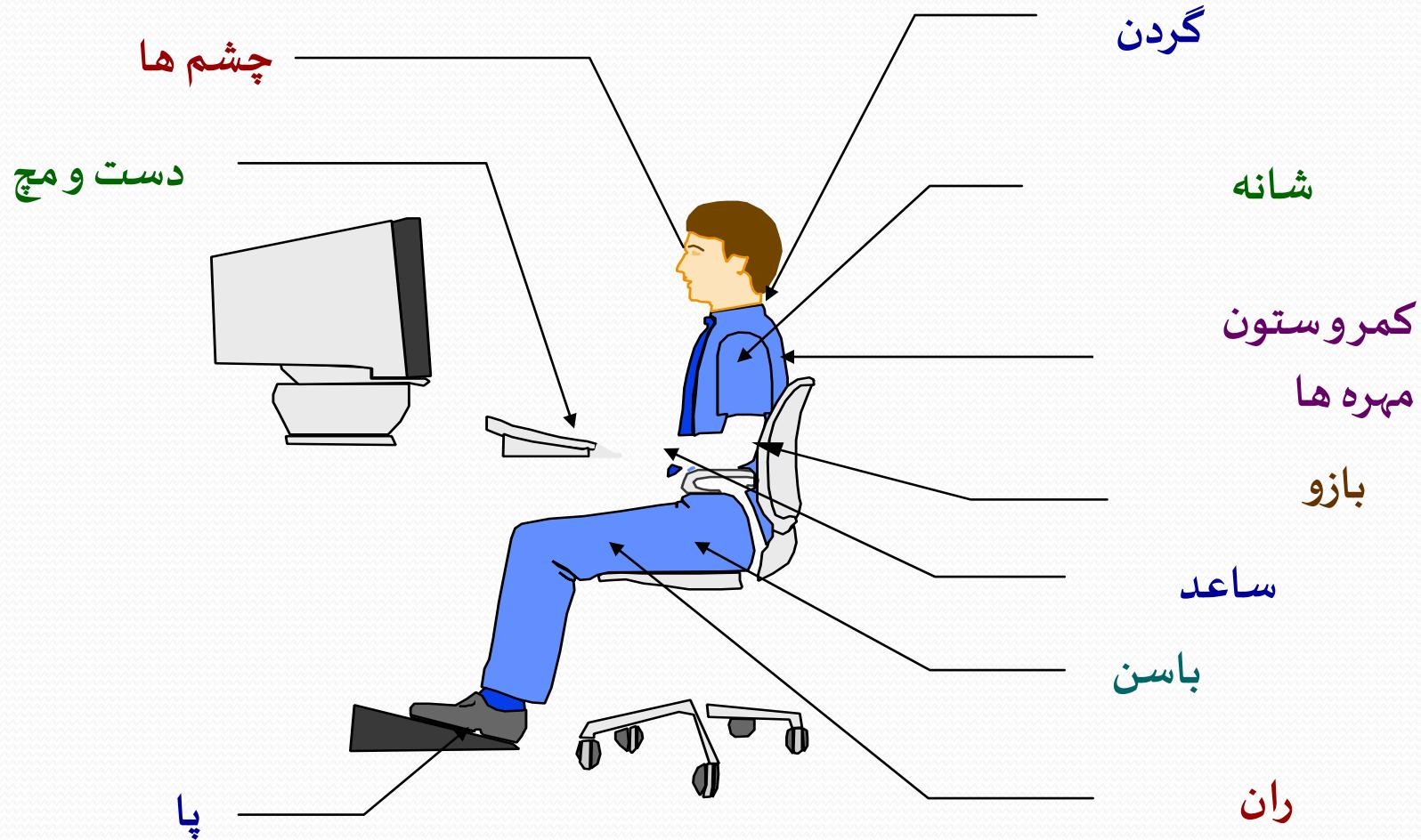
رنگ

عوامل خطر مرتبط با تجهیزات مورد نیاز در اداره

عوامل خطر مرتبط به کار و وظایف اداری

Present trend of occupational diseases and complaints

<u>% of diseases and complaints</u>	<u>Factors</u>
Ergonomics	52.9
Chemicals	22.1
Noise	12.1
Biological	3.2
Other causes	9.5

WHY?

- è More sedentary work
- è Fewer distinct work types
- è Less muscle usage
- è More static than dynamic work

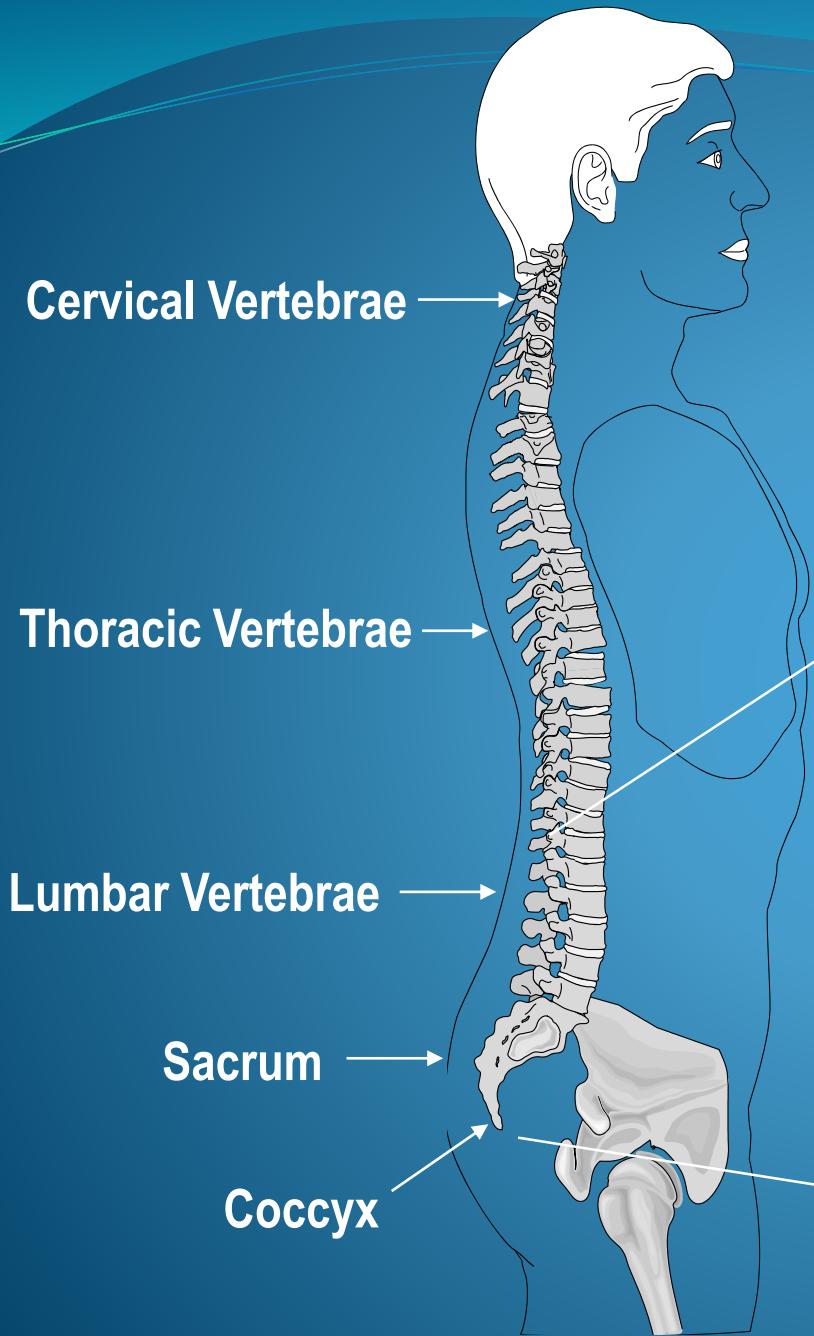
Ergonomics Risk Factors

- **1) Repetition** - *Performing same or similar movements frequently*
- **2) Awkward Postures** - *Deviation from "neutral" body position.*
 - *reaching*
 - *Bending*
 - *Twisting*
- **3) Static Postures** - *Holding one position for long period of time*

Ergonomics Risk Factors

- 4) **Forceful Exertion** - *Amount of physical effort required to perform a task*
- 5) **Contact Stress** - *Part of body in contact with hard or sharp surface*
- 6) **Inadequate Recovery Time**
- 7) **Environmental Stressors**

ستون مهره ها

Cervical Vertebrae →

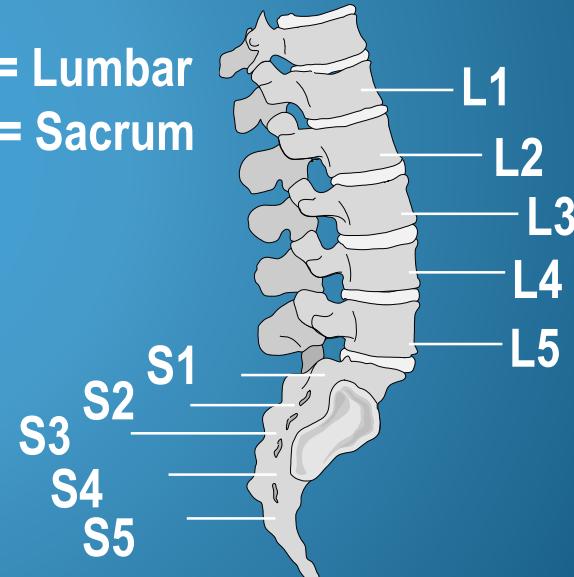
Thoracic Vertebrae →

Lumbar Vertebrae →

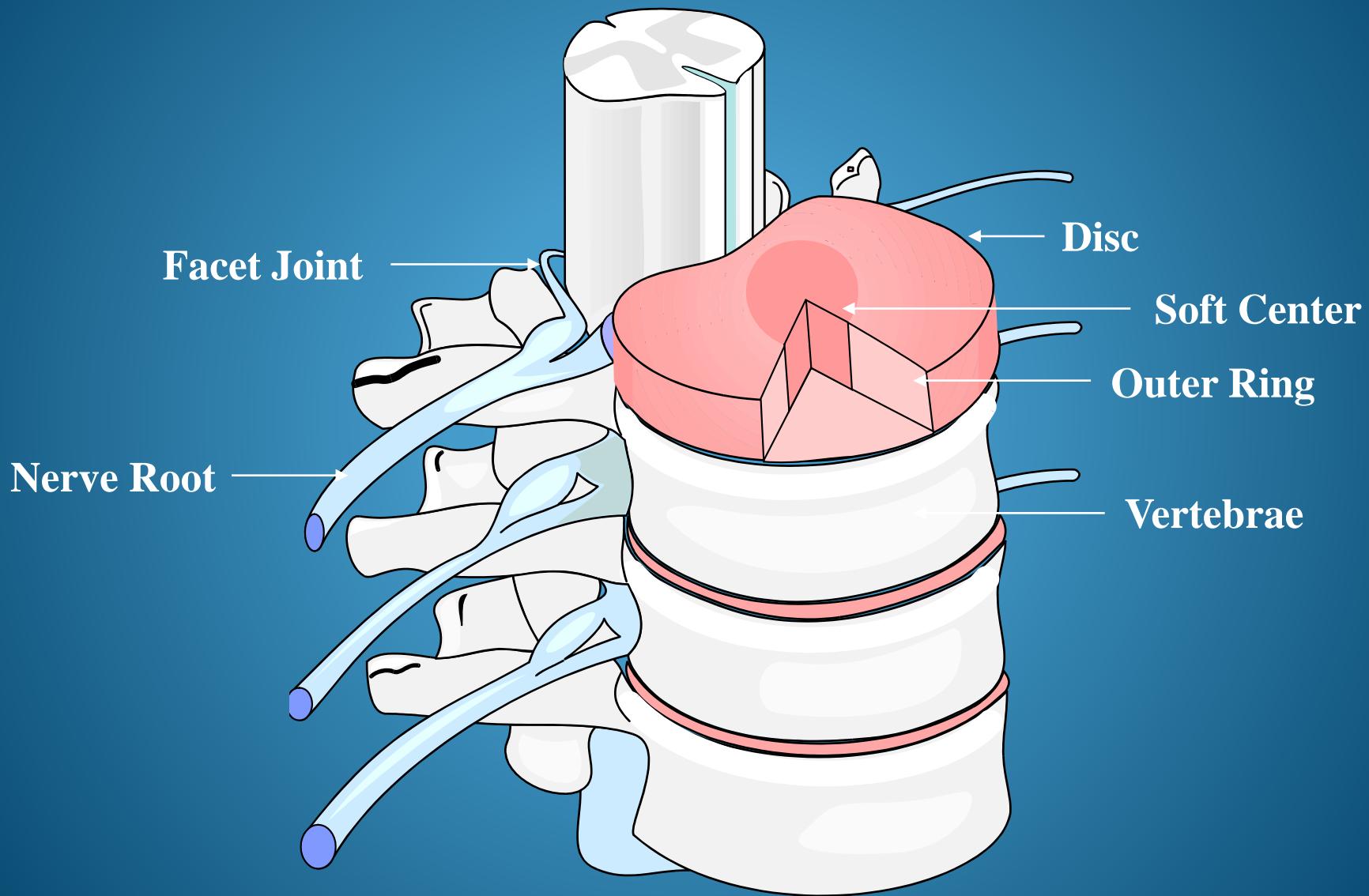
Sacrum →

Coccyx →

L = Lumbar
S = Sacrum

ساختار ستون مهره ها

Visual Discomfort

- complaints
 - eye strain
 - headaches
 - dry eyes, itching or burning eyes

Effects of Monitor Viewing

Dryer eyes, due to:

Lower blink rates

22 blinks/min under relaxed conditions

10 blinks/min reading a book on a table

7 blinks/min reading text on a VDT

Exposed surface of the eye to air

2.2 cm² under relaxed conditions

1.2 cm² reading a book on a table

2.3 cm² reading text on a VDT

Dry office environment

Air vents

(SOURCE: Tsubota and Nakamori, New Eng J Med, 328, 524, 1993)

Window Problems

Window Problems

Visual Discomfort

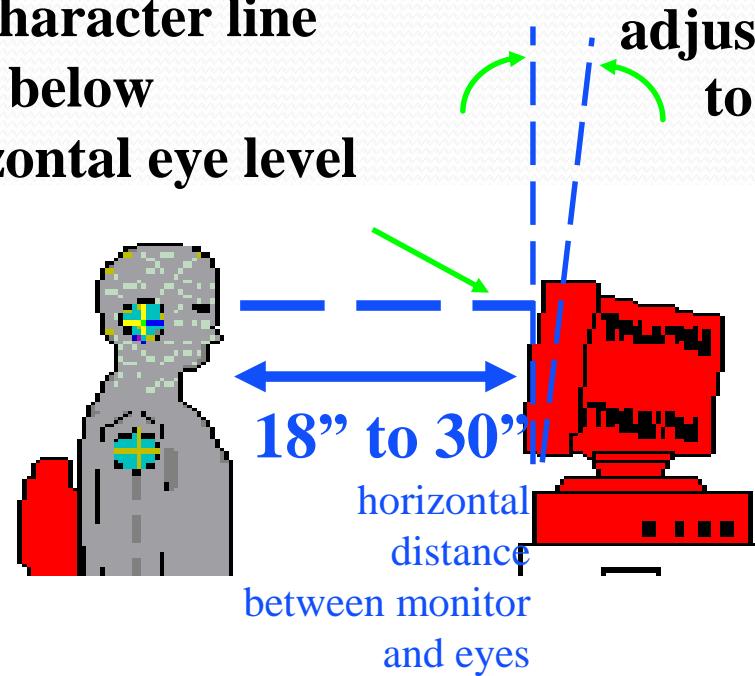
intervention measures •

reduce eye muscle fatigue •

improve monitor position •

**top character line
at or below
horizontal eye level**

**adjust monitor tilt
to minimize glare**

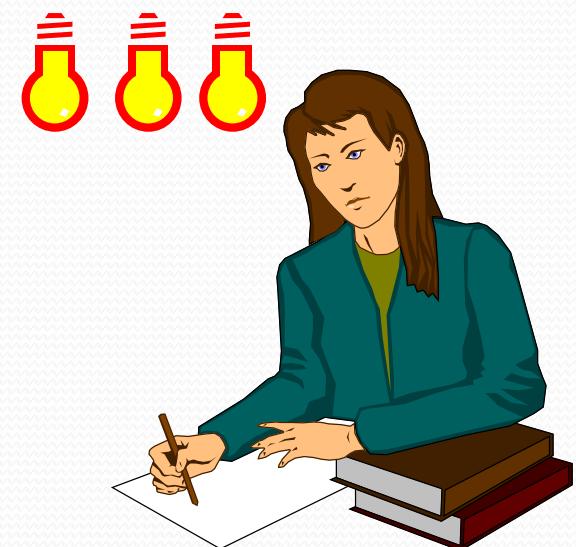
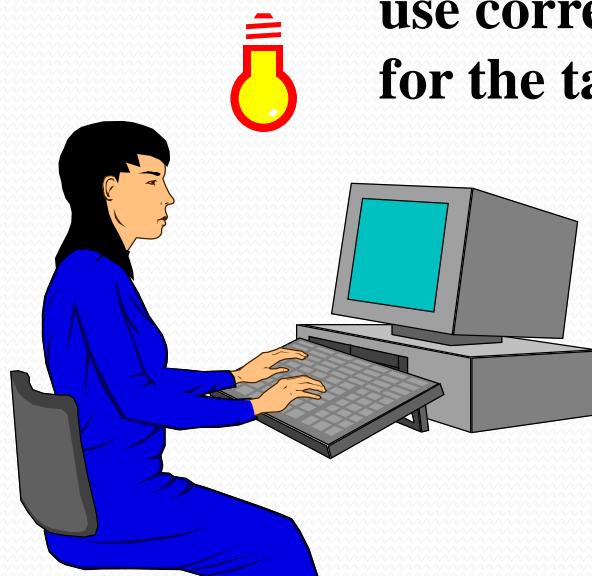

Visual Discomfort

intervention measures •

reduce eye muscle fatigue •

**use correct lighting level
for the task performed**

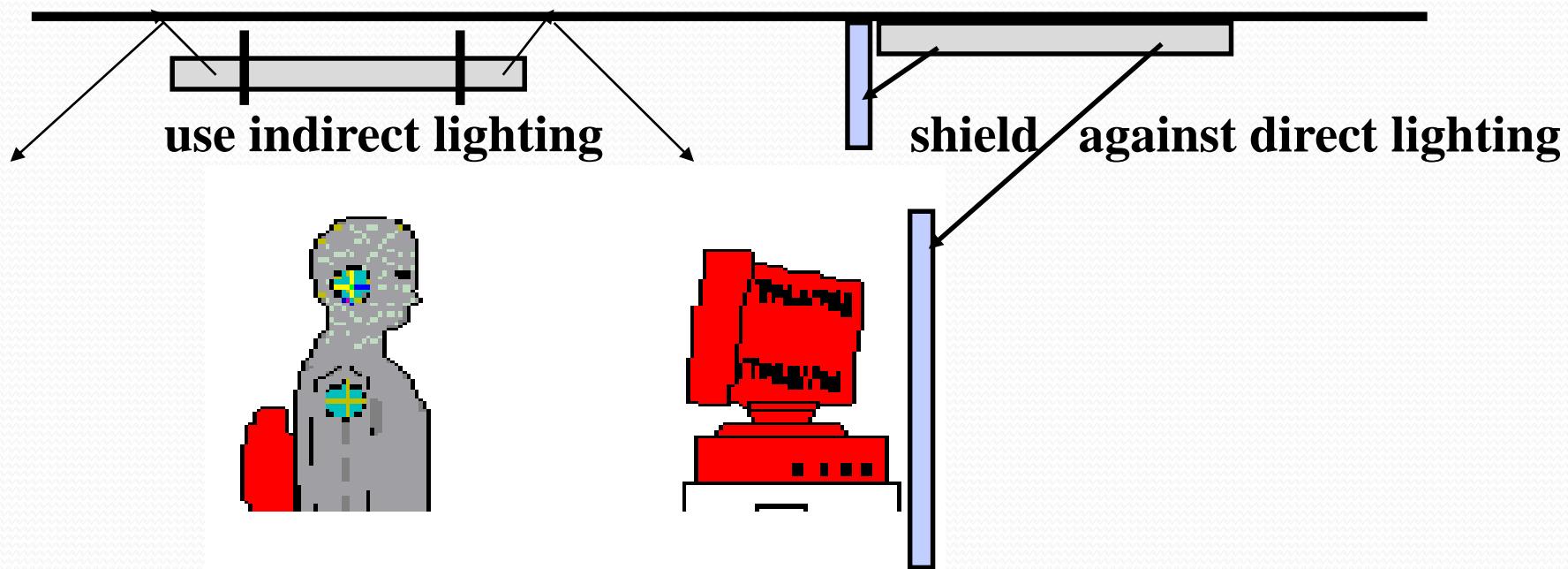

Visual Discomfort

intervention measures •

reduce eye muscle fatigue •

minimize glare •

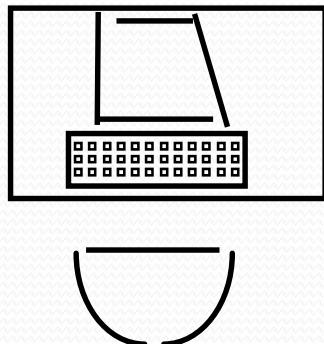
Visual Discomfort

intervention measures •

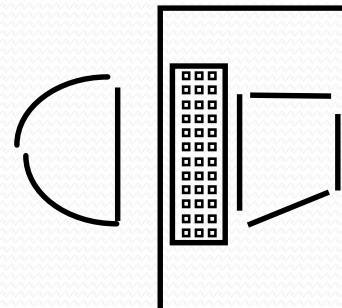
reduce eye muscle fatigue •

minimize glare •

POOR

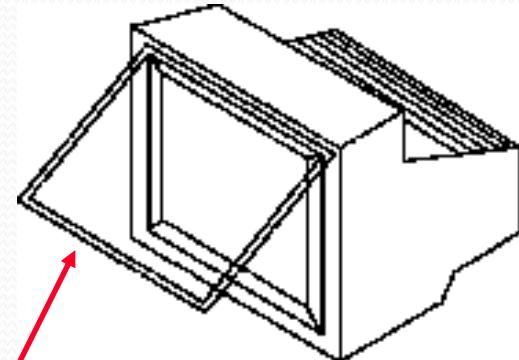

IMPROVED

WINDOW

GLARE SCREENS
(use as last resort)

Visual Discomfort

intervention measures •

correct vision problems •

regular eye exams - special lenses •

compensate for physical environment •

blink often (>18 blinks per min) or use eye drops to prevent •
dry eyes

check air flow from ventilation system •

Musculoskeletal Disorders

complaints •

neck/shoulder discomfort •

lower back pain •

hand/wrist pain •

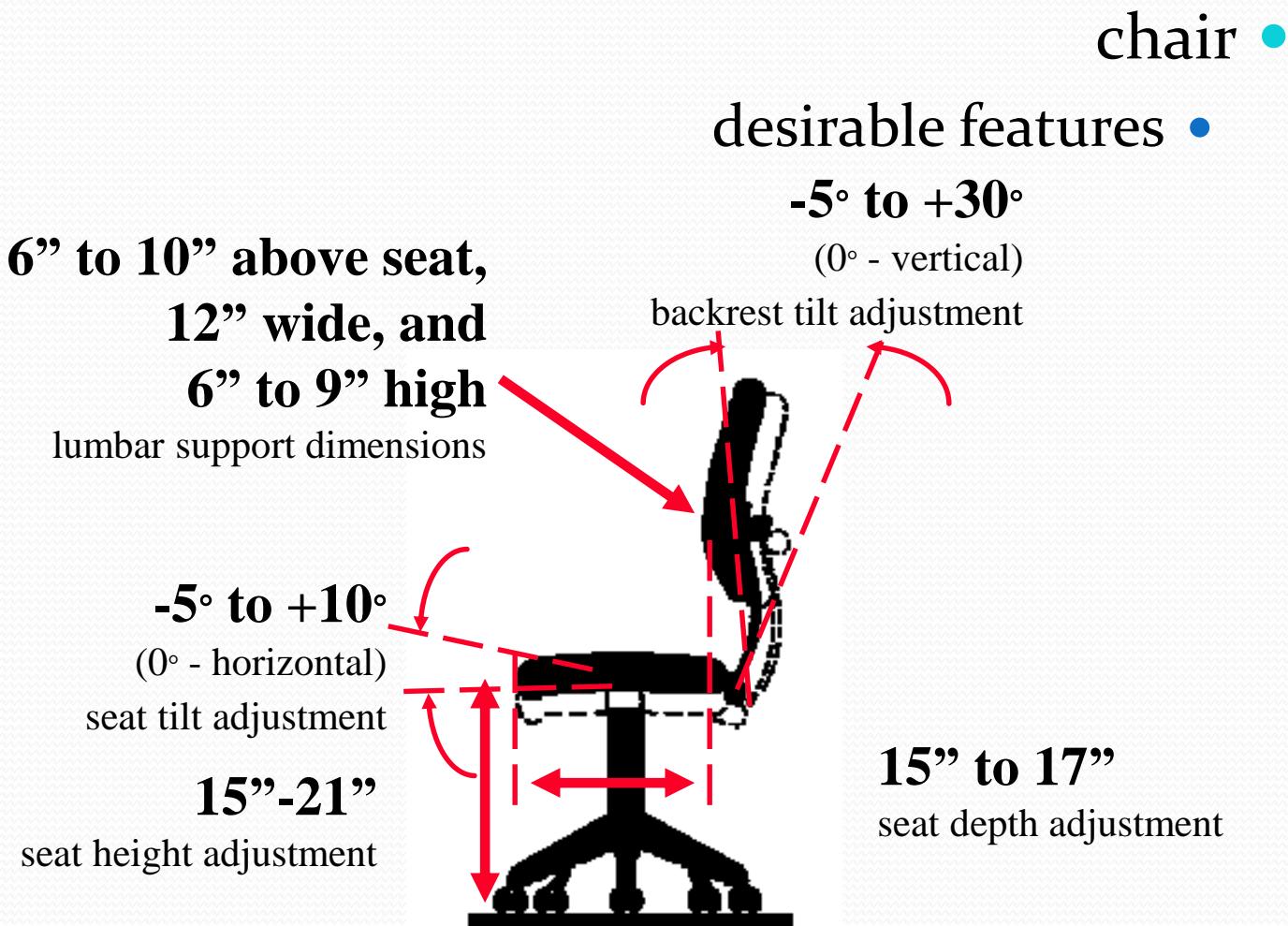

Musculoskeletal Disorders

- intervention measures •
- engineering controls •
- furnish ergonomically-designed •
work stations and accessories
- provide training on furniture •
adjustment

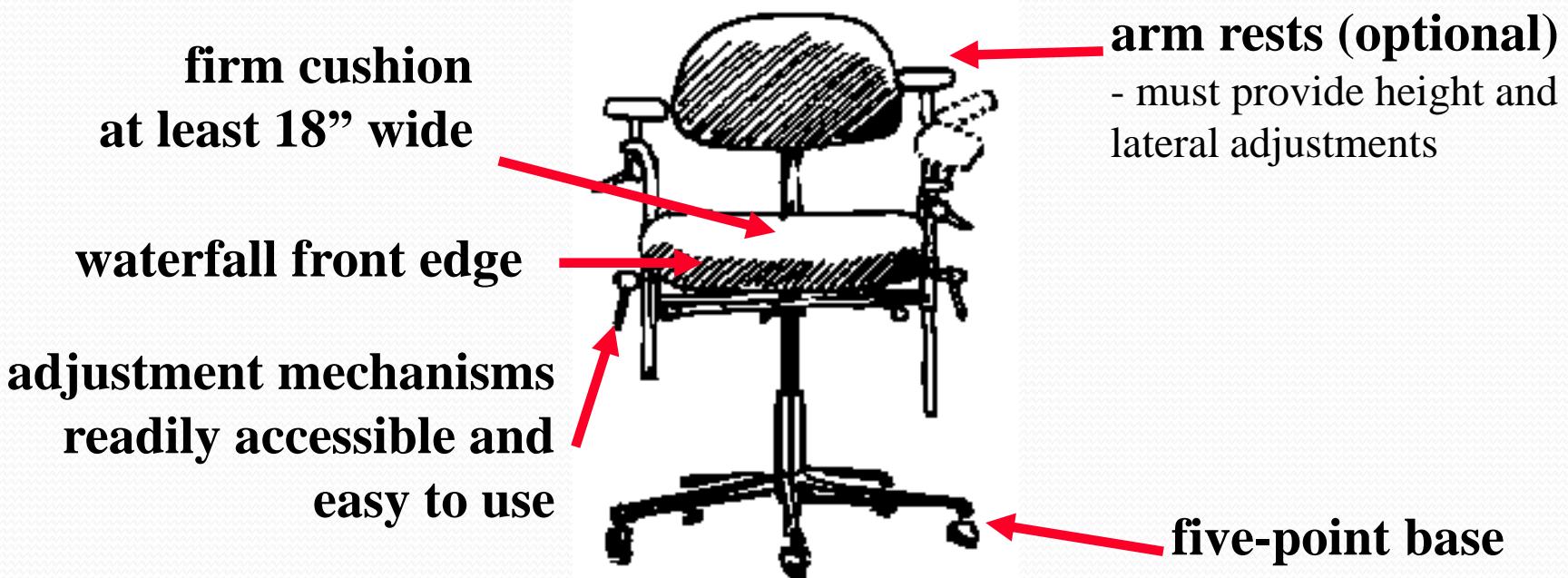
Musculoskeletal Disorders

Musculoskeletal Disorders

chair •

desirable features •

Musculoskeletal Disorders

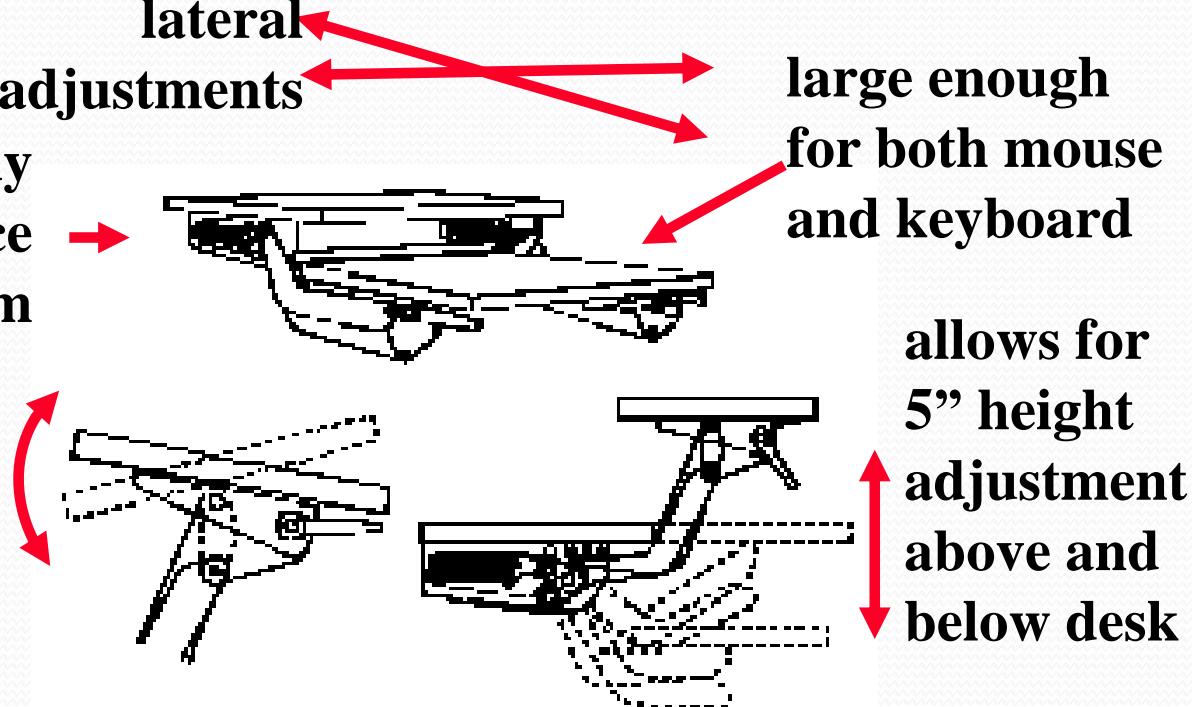
- desk (fixed) •
- at least 29" high •
- at least 30" deep •
- appropriate width •
- separate keyboard support desirable •
- rounded front edges •
- easy access to cabinets •

Musculoskeletal Disorders

keyboard holders •
desirable features •

fore-aft and
lateral
adjustments
sturdy
counterbalance
mechanism

allows for 15°
tilt in either
direction

Musculoskeletal Disorders

mouse •

locate next to keyboard •

within 3" to 4" of the keyboard •

trackball vs. traditional •

trackball - tendency to only use fingers •

traditional - tendency for more wrist deviations •

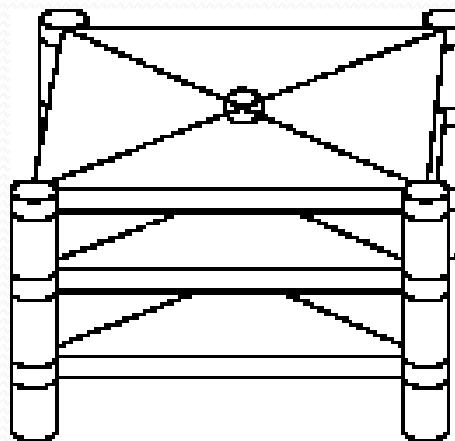

Musculoskeletal Disorders

monitor stands / support surfaces •

desirable features •

monitor stands

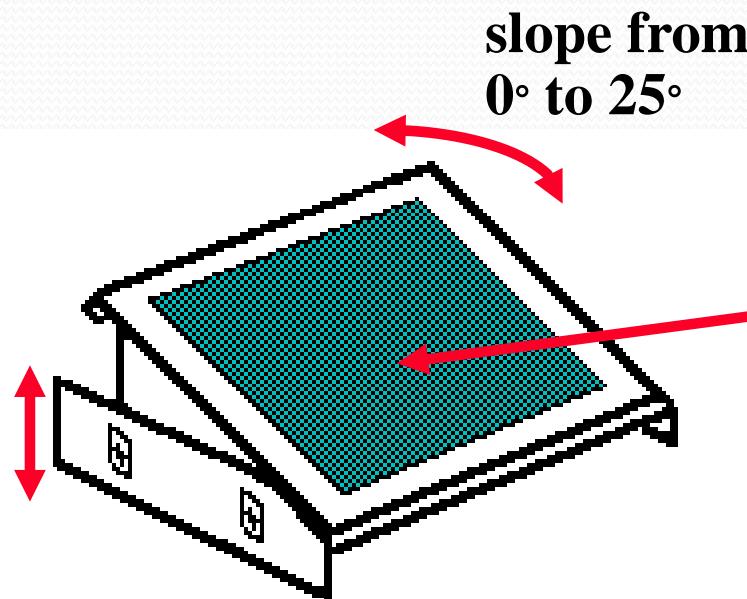
provides height adjustment

Musculoskeletal Disorders

- foot rests

- desirable features

up to 9"
in height
adjustment

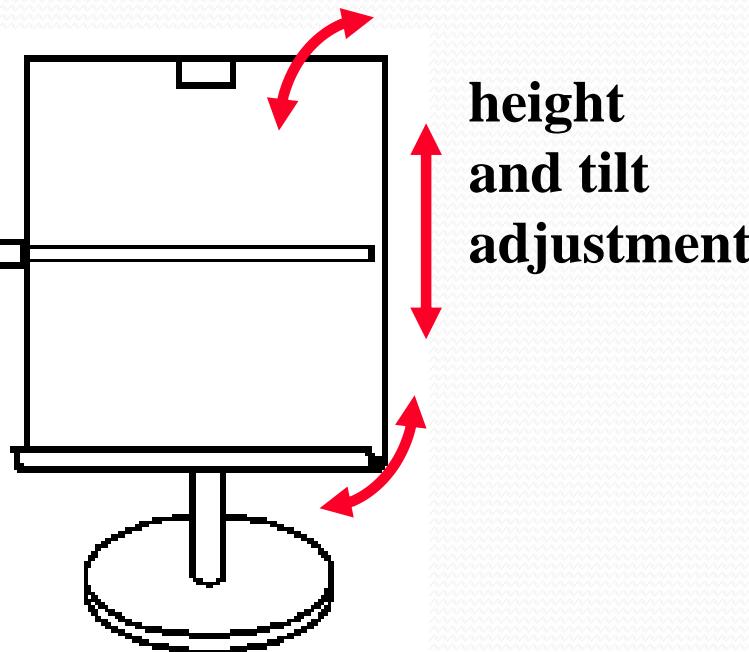

large non-slip
surface (at
least 20" x 12")

Musculoskeletal Disorders

- document holders •
- desirable features •

**pivoting
line guide**
**must accommodate
various paper sizes**

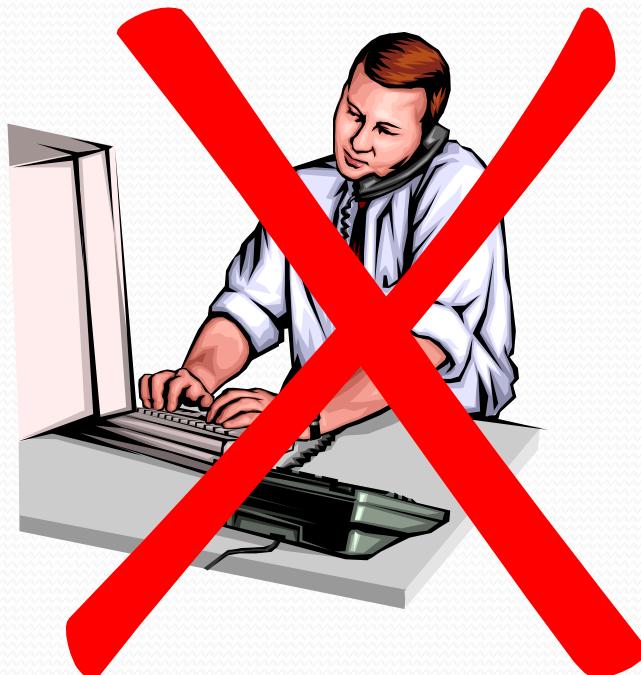
**height
and tilt
adjustment**

Musculoskeletal Disorders

- telephone headsets •

- better option than telephone shoulder rests •

- cordless models preferred •

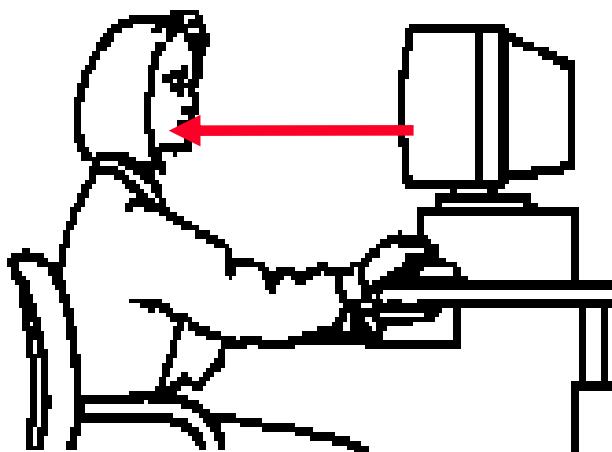
Musculoskeletal Disorders

- wrist rests •
- use to rest the base of palm, not the wrist •
- firm cushion or gel-type •

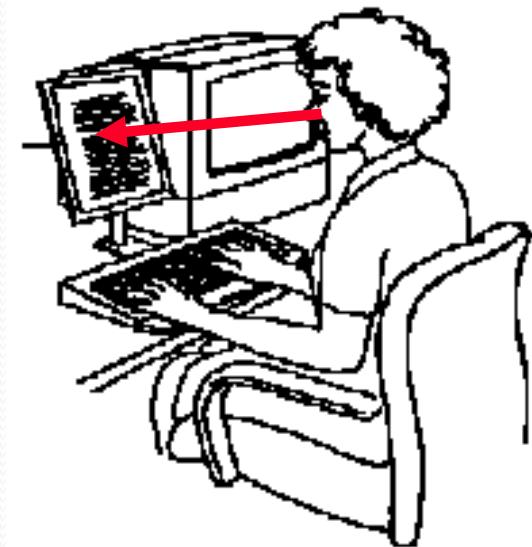
Musculoskeletal Disorders

improve working posture •

monitor / document holder placement •

**align primary
focus point
directly in
front of user**

Musculoskeletal Disorders

improve working

posture

other office tools •

easy access/reach •

organize desk •

fine tune equipment set •

up

use accessories •

Musculoskeletal Disorders

- improve working posture •
- proper furniture and equipment adjustment •
- ask for training •
- adjustments are interrelated •
- required changes may be subtle •